

ἀγροικίαν ἀφόρητον. Δικαιοῦνται ὁμῶς νὰ περιφρονῇ ἐκεῖνον, ὅστις δὲν ἠτύχησεν νὰ ἐκπαιδευθῇ ἐν δόξῳ, ὅταν μάλιστα εἰς τοὺς ἀτύχτους αὐτοῦ ἀγωνίας καὶ τὰ ἀφρόνους ὑπ' αὐτοῦ παρασχεθέντα μέσα ὀφείλει τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν ἐκλεκτὴν ἀνατροφήν;

Δικαιοῦται ὁ δι' ὅπλου τῆς νεωτάτης κατασκευῆς ἐφω-
διασμένος στρατιώτης νὰ περιφρονῇ τὸν διὰ δόρατος καὶ
ἀκοντίου ὠπλισμένον προπάτορα, ὅστις ἀκριβῶς διὰ τὴν
ἀδυναμίαν τοῦ ὅπλισμοῦ του πλειοτέραν κατέβαλλε δύσιν
προσσωπικῆς ἀνδρείας καὶ σῶμα πρὸς σῶμα ἤρχετο νὰ συμ-
πλακῇ πρὸς τὸν ἐχθρὸν εἰς ἀσφαλεστέρους ἐκτιθέμενος κιν-
δύνου;

Δικαιοῦται ὁ εἰς σοφίαν καὶ μάθησιν προκόψας μαθητὴς
νὰ περιφρονῇ τὸν πτωχὸν διδάσκαλον, τὸν διὰ τοῦ ταπεινοῦ
κεφαλαίου τῶν ὀλίγων του γνώσεων ἐμπνεύσαντα αὐτῷ τὴν
πρὸς τὴν παιδείαν ἀγάπην;

Δικαιοῦνται οἱ εἰς τὰ ὀρθοῦς μέγαρα ἢ τὰς μεγα-
λοπρεπεῖς πόλεις τῆς σήμερον οἰκοῦντες νὰ περιρροῦσι τοὺς
πενιχοῦς οἰκιστοὺς, τὰ ἀσκήματα χωρία, διὰ τῆς ἐργασίας,
τῶν ἀγῶνων, τῆς αὐτοθυσίας τῶν ὁπῶν ἐδημιουργήθη καὶ
ἐθεμελιώθη ἡ σημερινὴ λάμψις καὶ ἀκμή.

Ἐχει καὶ ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας, τὰ ὅποια
 ὀφείλομεν νὰ σεβώμεθα καὶ ἐξαίρωμεν ἵνα καὶ ἡμεῖς ἀξιο-
 θώμεν σεβασμοῦ καὶ τιμῆς παρ' ἐκείνων, οἵτινες ἐπὶ τῆς
 ἐργασίας ἡμῶν θὰ θεμελιώσωσι τὴν ἰδικήν των.

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

ΤΟ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙ ΤΗΣ ΠΑΡΓΑΣ

Τρία πουλιά ἀπ' τὴν Πρέβεζα διαβήκανε στὴν Πάργα,
Τὸν αὐτὸν τὴν ξενιτιά, τ' ἄλλο τὸν "Αἰ Γιαννάκη
Τὸ τρίτο τὸ κατὰμορο μοιρολογαί καὶ λέγει·
— Πάργα, Τουρκιά σ' ἐπλάκωσε, Τουρκιά σὲ τριγυρίζει,
Δὲν ἔρχεται γιὰ πόλεμο, μὲ προσοιά σὲ πέρνει·
Βεζύρης δὲν σ' ἐνίκησε, μὲ τὰ πολλὰ τ' ἀσκέοιρα,
Ἐφαغان Τούρκου σὰ λαγολὶ τὸ Παργινὸ τουφέκι,
Κ' οἱ Διάπιδες δὲν ἤθελαν νῆθουινὰ πολεμήσανυν.
Εἶχες λεβέντες σὰ θεριά, γυναῖκες ἀντρεπωμένας,
Πῶτρωγαν βόλια γιὰ ψωμί, μπαροῦτι γιὰ προσφάγι.
Τ' ἄσπρα πουλοῦσαν τὸ Χριστό, τ' ἄσπρα πουλοῦν κ' ἐσένα.
Πάρτε μανάδες τὰ παιδιά, παπάδες τοὺς ἁγίους·
"Ἀστε λεβέντες τ' ἄρματα, ἀφῆστε τὸ τουφέκι,
Σκάψτε πλατεία, ἀκάψτε βαθεῖα ὅλα σας τὰ κιδοῦρια
Καὶ τ' ἀντρεπωμένα κόκκαλα ξεθάψτε τῶν γονιῶ σας.
Τούρκους δὲν ἐπροσκόνησαν Τούρκου μὴν τὰ πατήσουν.

ΑΠΟΣΠΑΣΘΕΙΣΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ *

ΤΟ ΟΡΟΣ ΣΙΝΑ
ΚΑΙ Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗ ΜΟΝΗ
Α'

Γλῶσσα γῆς ἀνίκμου καὶ ἀνύδρου ἐκτεινομένη ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς Ἀραβίας καὶ ἀπολήγουσα εἰς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀποτελεῖ τὴν Σιναιτικὴν λεγομένην Χερσόνησον, ἥτοι τὴν Πετραίαν Ἀραβίαν. Ἡ Χερσόνησος αὕτη ἔρημος οὕσα κυριολεκτικῶς ὠνομάσθη Πετραία Ἀραβία, εἴτε διὰ τὸ ὄρειον πετρώδες, εἴτε ἐκ τῆς πάλαι ποτὲ πρωτεύουσας πόλεως Πέτρας.

Δύο εἰσὶν αἱ ὁδοὶ αἱ ἄγουσαι εἰς τὸ κέντρον τῆς Χερσονήσου ταύτης, ἐνθα ἰδρύται ἡ περίπυτος ἑλληνικὴ μονὴ τοῦ ὁρους Σινᾶ, ἡ μὲν ἐκ τῆς πόλεως Σουεζ ἀπαιτοῦσα

* Τοῦ ἐν Κ|πόλει ἐπιτρόπου τοῦ ὅρου Σινᾶ Ἀρχιμανδρ. Νικο-
δήμου Τσέκα.

ἐπὶ ὅλας ἡμέρας καμνηλοποιεῖαν, ἡ δὲ διὰ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης μέσφ τοῦ χωρίου Ραίθοῦς (Tor). Πάντες δὲ οἱ ἐπισκέπται προτιμᾶσι τὴν διὰ θαλάσσης, ὡς συντομωτέραν, πλὴν τῶν περιηγητῶν ἀκολουθούντων τὴν ὁδὸν τῶν Ἰσραηλιτῶν, ὅτε διεπέρασαν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν καταδιωκόμενοι ὑπὸ τοῦ Φαραώ.

Κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ χριστιανισμοῦ πάντα τὰ παράλια τῆς Χερσονήσου ταύτης ἦσαν κατωκημένα, τὰ δὲ ὄρη ἔβριθον ἀναχωρητῶν καὶ ἀσκητῶν, ὧν τὰ διαμονή-
τήρια πολλοῦ μέχρι σήμερον σώζονται. Πρὸς νότον δὲ τῆς
Χερσονήσου ταύτης ἔκειτο ἡ πόλις Φαράν, ἣς ὁ ἐπίσκοπος
μετὰ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ ἠσπάσθη τὸν μονοφυσιτισμὸν.
Μετὰ τὴν ἐπιδρομὴν τοῦ ἰσλαμισμοῦ, ἡ πόλις αὕτη κατε-
στράφη σωζόμενον μόνον τῶν ἑρειπίων. Εἰς δὲ τὴν ἑσχατίαν
τῆς Χερσονήσου παραβαλασσίως εὕρται χωρίον ὀνομαζό-
μενον Ραϊθῶ (Tor), ὡς προέφημεν, ὑπερ ἀποτελεῖται ἐξ εἰ-
κοσι περίπου οἰκογενειῶν χριστιανῶν ἀραιοφώνων. Τὸ χω-
ρίον τοῦτο, ὃν τὸ ἐπίνειον τῆς Σιναιτικῆς χερσονήσου, ὑπά-
γεται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἀρχιεπισκόπου τοῦ Ὁρου.
Σινᾶ. Ἡ ἱερὰ μὲν τοῦ Σινᾶ διατηρεῖ ἐν αὐτῷ ἐκκλησίαν
καὶ σχολεῖον διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν χριστιανῶν. Ἐνταῦθα
ἀποδιόχονται πάντα τὰ διὰ τὴν μονὴν ἀποστελλόμενα
τρόφιμα καὶ λοιπὰ πράγματα. Ἐνταῦθα ἐπίσης ἀποδιόχ-
ζονται οἱ μεταβαίνοντες ἐκάστοτε εἰς τὴν μονὴν μοναχοὶ
καὶ προσκυνηταί, τῆς μεταβάσεως ἡγενομένης αἰετοῦ διὰ
καμήλων. Παρὰ τὸ χωρίον Ραϊθῶ, ἡ αἰγυπτιακὴ κυβέρνη-
σις, εἰς ἣν ὑπάγεται διοικητικῶς ἡ χερσόνησος, ἱδρυσεν σπου-
δαῖον διεθνὲς λοιμοκαθαρτήριον διὰ τοὺς ἐκ τῶν ἱερῶν τόπων
Μέκκας ἐπιστρέφοντας προσκυνητὰς (χατζήδες). Πρὸς τοῦτο
ἀπὸ τινων ἐτῶν προσεγγίζει ἀτμόπλοιον ἐκ Σουεζ κατὰ
δεκαπενθήμεριον, ἐν καιρῷ δὲ τῶν καθάρσεων ἅπαξ καὶ δις
τῆς ἐβδομάδος.

Τὸ κέντρον τῆς Σιναϊτικῆς χειρσυνήσου διασχίζει σειρά ὑψιτενῶν ὄρεων ἐκ γρανίτου. Τούτων τὰ ὑψηλότερα εἰσι τὰ ἐπιλεγόμενα τῆς « Ἀγίας Αἰκατερίνης », ἔνθα, κατὰ παράδοσιν, ἄγγελοι μετέηγον τὸ λείψανον τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης, μαρτυρησάσης, ὡς γνωστόν, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ ὅπερ ἐφύλαττον μέχρι τῆς ιδρύσεως τῆς μονῆς, ἔνθα μετενεχθὲν σφάζεται μέχρι σήμερον, καὶ τὸ « τῆς Ἀγίας Κορυφῆς » ὅπερ ἀραβιστὶ λέγεται Tjebel Moussa ("Ὀρος τοῦ Μωϋσέως"). Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους τούτου καὶ περίεξ αὐτοῦ καὶ ὑπ' αὐτὸ συνέβησαν τὰ ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ ἀναφερόμενα θαυμαστά τέρατα καὶ σημεῖα». Ἐνταῦθα ὁ Μωϋσῆς ἔλαβε τὸν θεῖον νόμον ἰδίᾳ χειρὶ παρὰ τοῦ Σαδωῦθ. Ἐνταῦθα βόσκων τὰ ποίμνια τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ Ἰωθὴρ εἶδε τὴν βῆτον καιομένην καὶ μὴ καταφλεγομένην, εἰκονίζουσαν τὴν ἄσπορον σύλληψιν καὶ γέννησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τὸ ἀειπάρθενον τῆς Θεοτόκου. Ἐνταῦθα ἐκτύπησε τὴν πέτραν καὶ ἔβλυσε τὸ ὕδωρ, ἐξ οὗ ἔπιον οἱ γογγυζόντες Ἰσραηλίται. Ἐνταῦθα ὕψωσε τὸν ὄφιν εἰκονίζοντα τὴν σταύρωσιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐνταῦθα ὁ Ἀαρὼν ἔχυσε τὰ ἐνώτια καὶ ψέλλια τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ ἐσχηματίσθη ὁ μύσχος, ὃν ἐλάτρευσαν οἱ Ἰσραηλίται, βραδύνοντος τοῦ Μωϋσέως νὰ κατέλθῃ ἐκ τοῦ ὄρους Σινᾶ, ἔνθα [ἀνῆλθεν] ἵνα λάβῃ τὸν Νόμον. Ἐνταῦθα ἐσχίσθη ἡ γῆ καὶ κετέπτε τὸν Δαθὰν καὶ Ἀθειράν, παρανομήσαντας καὶ ἀπειθήσαντας εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἁγία Ἐλένη, μεταβάσας εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς προσκύνησιν τῶν Ἀγίων Τόπων, λέγεται ὅτι προεζέτεινε τὸ ταξιίδιον καὶ μέχρι τοῦ Συναίου Ὄρους, ἵνα καὶ ἐνταῦθα προσκυνήσῃ τὰ θεοβαδίστα ταῦτα μέρη. Τῇ παρακλήσει δὲ τῶν ἀσκητῶν, ἔκτισε πύργον τινὰ μετὰ παρεκκλησίου, περικλεί-

σασα καὶ τὴν Ἀγίαν Βάτον, ἵνα κοινῇ τελῶσιν ἐν αὐτῷ
τὴν ἱερὰν μυσταγωγίαν ἀφόβως ἐκ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν
ἀράδων βεδουίνων. Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανός, συνεχι-
ζων οἶονεῖ τὸ ἔργον, ἐξ εὐλαβείας δ' ἀγόμενος πρὸς τὴν
ἀγιότητα τοῦ τόπου, ἀπέστειλεν ἵνα ἰδρῦση περικαλλῇ
μονήν, ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἀκριβῶς τοῦ ὄρους ἐνθα ἐδόθησαν αἱ
δέκα ἐντολαί. Ἐπειδὴ ἡ μῆκος ἡ κορυφὴ τοῦ ὄρους ἦσαν ὀξυ-
τάτη καὶ ἀπότομος, μὴ ὑπάρχοντος χώρου καταλλήλου,
ἀνῆγειρε παρεκκλήσιον σπουδαῖον, ὅπερ κατεστράφη μετὰ
ταῦτα δι' οὓς λόγους ἄλλοτε ἐγράψαμεν εἰς τὸ περιοδικὸν
«Σωτήρη», τὴν δὲ μονὴν ἀνίδρυσεν εἰς τοὺς προποδας τοῦ
ὄρους, ἐνθα τανῦν εὕρηται περικλείσας καὶ τὸν πύργον μετὰ
τῆς Ἀγίας Βάτου. Πρὸς προφύλαξιν δὲ τῆς μονῆς ἀπὸ τῶν
ἐπιδρομῶν τῶν ἀράδων ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς ἀπέστει-
λεν ἐκ τοῦ Πόντου περὶ τὰς 300 οἰκογενεάς, αἵτινες μετὰ
ταῦτα ἐξισλαμίσθησαν.

Ἡ μὲν ὕπεσθη τὴν ἐπ' ἡρείαν τοῦ πανδαρατόρος χρόνου. Αἰ δύο πλευραὶ τοῦ τείχους, καταπεσοῦσαι ἐκ τῶν κατὰ διαφορὰς ἐποχὰς σεισμῶν, ἀνεκαινίσθησαν ἐκ νέου. Αἱ δύο δὲ ἕτεραι μετὰ τοῦ ναοῦ καὶ τῆς στέγης αὐτοῦ σώζονται ὡς ἐκτίσθησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ. Ἡ ἐκκλησία βυζαντινὴ οὕσα ρυθμοῦ, στήριζεται ἐπὶ δεκατεσσάρων κισίων μονολίθων ἐκ γرانίτου. Ὁ ἑσωτερικὸς διάκοσμος μετὰ τῶν μωσαϊκῶν ἐπὶ τῶν κογχῶν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ καὶ τῆς Ἀγίας Βάτου ἐκπλήσσοσι πάντα προσκυνητὴν καὶ ἐπισκέπτην. Ἡ δὲ ἐν αὐτῷ περιφημὸς βιβλιοθήκη οὐκ ὀλίγους πτεν. Ἡ δὲ ἐν αὐτῷ περιφημὸς βιβλιοθήκη οὐκ ὀλίγους προσελκύει κατ' ἔτος περιηγητάς, ἀρχαιολόγους, ἐξετάσαντας ἀνέκαθεν τὴν τε μὲν καὶ τὴν χερσόνησον ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν. Πάντες οἱ μοναχοὶ μετὰ τῶν ἐν ταῖς ἐξωτερικαῖς διακονίαις συμποσποῦνται εἰς πενήτην καὶ πεντήκοντα ἀριθμὸν, διακονίας ὄντες ἅτε καταγόμενοι ἐκ τῶν νήσων καὶ τῶν διὰ τὴν ἰατρικὴν ἐκ τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας.

Μετά τὴν κατὰστροφὴν τῆς πόλεως Παράν, δεκάωρον ἀπεχούσης τῆς μονῆς καὶ πρὸς νότον αὐτῆς, ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς μετένευκε τὴν ἐπισκοπὴν εἰς τὸ ὄρος Σινᾶ, τιμήσας αὐτὸ δι' ἀρχιεπισκόπου. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος, μὴ ἔχων ποίμνιον, μένει ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ. Ἐνεκα τούτου ὠρίσθη ἀνέκαθεν νὰ λέγηται ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ καὶ ἡγούμενος τῆς μονῆς. Ἡ μονὴ εἶναι ἀνεξάρτητος, αὐτόνομος καὶ αὐτοδιοικήσας. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἐκλέγεται ὑπὸ τῶν μοναχῶν καὶ χειροτονεῖται, κατὰ τὰ ἀνέκαθεν κεκρατηκότα, ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων. Δεόν δὲ ὁ ἐκλεγόμενος ἀρχιεπίσκοπος νὰ ᾖ ἐκ τῶν ἰδίων ἀδελφῶν, βλάστημα τῆς μονῆς.

Ἐπισκεπτόμενός τις τὴν μονὴν δὲν δύναται ἢ νὰ συγκινηθῇ καὶ μέχρι δακρύων, βλέπων καὶ ἀκούων νὰ ὑμνήται καὶ δοξολογῇται ἑλληνιστὶ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ἀπωτάτῃ καὶ ἀποκέντρῳ ἐκείνῃ χώρᾳ, τῇ Πευραίᾳ Ἀραβίᾳ, ἐν μέσῳ τῶν ἀράβων βεδουϊνῶν. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν σταυροφορῶν κατέκτησαν τὴν μονὴν λατῖνοι καὶ μετ' αὐτοὺς ἀρμένιοι. Ὑπερισχύοντες ὅμως αἰετοπετοὶ οἱ Ἕλληνες ἐξεδίωκον πᾶν ξένον στοιχεῖον καὶ ἀνέκτων αὐτήν. Διέπρεψαν δὲ οὐκ ὀλίγοι μοναχοὶ ἐπὶ ἀρετῇ καὶ παιδείᾳ ἀπὸ τῆς ιδρύσεως αὐτῆς μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. Εἰρήσθω δὲ ὅτι ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ ὑπάρχει καὶ μουσουλμανικὸν τέμενος, οὗτινος ἡ ὀφθαλμὸς ὡς καὶ ἡ τῆς μονῆς καθόλου εἶναι σκοτεινὴ.

Ἄπαντες οἱ κάτοικοι τῆς χερσονήσου εἶναι μουσουλμάνοι ἄραβες βεδούνοι, ἀριθμούμενοι εἰς ἑπτὰ περίπου χιλιάδας. Διαιροῦνται δὲ εἰς φυλάς, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἔχει τὸν ἀρχηγὸν τῆς. Ἀπασαν τὴν χερσονήσον ἔχουσιν οὕτω πως διηρημένην, ὥστε ἐκάστη τούτων νὰ κατέχῃ ἰδίαν ἑκτασιν, θεωρουμένην ἱσράν καὶ ἀπαρabiάστον. Εἶναι δὲ συνηῆται φερέοικοι. Ἡ αὐτοδιοίκησις αὐτῶν, ἡ αὐστηρά ἠθικὴ καὶ

πλεῖστοι ἄλλαι συνήθειαι ὑπομνησκουσι τὰς τῶν ἀρχαίων πατριαρχῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Τέσσαρες εἶναι αἱ κυριώτεραι φυλαί, αἵτινες ἔρχονται καὶ εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς μονῆς, μεταφέρουσαι ἐκ Σουεῖ ἢ ἐκ Ραίθους γεννήματα, μοναχοὺς, προσκυνητάς καὶ περιηγητάς. Μία δὲ φυλὴ ἐξ αὐτῶν, ἡ τῶν σκιάβων (σουμπιάν) λεγομένη, ἔχει τὸ δικαίωμα ἀνέκαθεν τῆς ιδρύσεως τῆς μονῆς νὰ λαμβάνη ἄρτον καθ' ἑκάστην, ἅτε καταγομένη ἐξ ἐκείνων, οὗς μετεκαλέσατο ὁ Ἰουστινιανὸς ἐκ τοῦ Πόντου πρὸς φύλαξιν τῆς μονῆς, καὶ νὰ ἐσέρχεται εἰς αὐτήν, προσκαλουμένη διὰ διαφόρους ἐσωτερικὰς ὑπηρεσίας.

Εἰς προγενεστέρους χρόνους συνέβαινον πολλὰ κατὰδρο-
μαὶ καὶ ἐπιθέσεις, καθ' ἃ ἡ ἱστορία τῆς μονῆς ἀναφέρει.
Ἦδη ὁμως ἄκρα ἀσφάλεια τιμῆς, ζωῆς καὶ περιουσίας βα-
σιλεύει οὕτως, ὥστε ὁ ταξιδεύων ἀνὰ τὴν ἔρημον γὰ αἰσθάν-
ηται ἐαυτὸν περισσότερον ἐξηραλισμένον, ἢ ἐν ταῖς πό-
λεσιν.

ΟΙ ΟΚΤΩ ΜΑΚΑΡΙΣΜΟΙ

7.

ΟΙ ΕΙΡΗΝΟΠΟΙΟΙ

Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοὶ ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται.

Εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς σελίδας τῶν Ἀγίων Γραφῶν, καὶ μάλιστα τῆς νέας Διαθήκης ὁ Θεὸς ἀποκαλεῖται Θεὸς τῆς εἰρήνης· ὁ δὲ σαρκωθείς Υἱὸς καὶ λόγος αὐτοῦ, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς προκηρύσσεται καὶ δομαζέται ὡς ἄγγελος τῆς εἰρήνης, υἱὸς τοῦ Θεοῦ τῆς εἰρήνης, καθ' ὃ προσδωκώμενος καὶ ἐλθὼν ἵνα ποιήσῃ τὴν εἰρήνην, ἀφ' ἐνὸς μὲν μεταξὺ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Θεοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τῆς γῆς πρὸς ἀλλήλους· δι' ὃ καὶ ἐν τῇ γεννήσει αὐτοῦ ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἀνεκήρυξαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὸν κόσμον τὴν ἔλευσιν τῆς εἰρήνης· Ἀδόξᾳ ἐν Ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνην καὶ καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Ἰησοῦς οὐδὲν ἄλλο ἐκήρυττεν ἢ τὴν εἰρήνην, καὶ ἀποθνήσκων οὐδὲν ἄλλο ἐπανελελημμένος παρήγγελλεν εἰς τοὺς αὐτοῦ μαθητάς ἢ τὴν εἰρήνην· «εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν».

Ἄλλα καὶ τὸ κύριον θέμα τῆς διδασκαλίας τῶν αὐτοῦ μαθητῶν ἐγένετο πάντοτε ἡ εἰρήνη· ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἔλεγε πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, ἀπὸ τῆς εἰρήνης διώκομεν καὶ πρὸς τοὺς Κορινθίους τὰ αὐτὰ διετρᾶνον, χαίρετε, ἀδελφοί, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, κληνεύετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. Καὶ ὁ Πέτρος, καὶ ὁ Ἰάκωβος καὶ ἅπαντες τέλους οἱ ἀπόστολοι τὰ τῆς εἰρήνης ἐπιδιώκοντες τὴν εἰρήνην διηνεκῶς εἰς τὰ ἔθνη ἐκήρυσσον.

Πάντες λοιπόν οἱ εἰρηνοποιοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, οἱ ζῶντες ἐν εἰρήνῃ καὶ κηρύσσοντες εἰς τοὺς λαοὺς τὴν εἰρήνην, ὡς ἄγγελοι, ὡς ἀπεσταλμένοι ὡς ἄμεσα ὄργανα τοῦ Πνεύματος τοῦ Χριστοῦ, τοῦ σαρκωθέντος Θεοῦ τῆς εἰρήνης, ὅστις μόνος κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον ἀέσति τὸ μεσότηχον τοῦ φραγμοῦ λύσας : τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῷ εἰς ἓνα καὶ ἓνα ἄνθρωπον, ποιοῦν εἰρήνην», πάντες, λέγομεν, οἱ τοιοῦτοι, ὡς ἄμεσα ὄργανα καὶ οἶονε κατοικητήρια τοῦ Πνεύματος τοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, θέλουσι κληθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν υἱοὶ τοῦ Θεοῦ κατὰ χάριν, ὡς αὐτὸς ὁ Θεάνθρωπος αὐτοὺς μακαρίζει. «Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοὶ ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται».

